РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на околната среда и водите
Регионална инспекция по околната среда и водите – С м о л я н

Ниво на класификация - 0/TLP-WHITE/

Министерство на околната среда и водите
РИОСВ-Смолян
Изх.№ КТД-11-277-(1)
дата: 11.06.2025 г.

СЪОБЩЕНИЕ

За оповестяване на обществен достъп за постановено Решение за преценяване на необходимостта от извършване на **екологична оценка на планове и програми** (ЕО) за програма.

На основание чл. 15, ал.1, т.2 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредбата за ЕО), Регионална инспекция по околната среда и водите – Смолян съобщава за постановено на **11.06.2025 г. Решение № СМ-04-ЕО/2025г.** на Директора на РИОСВ – Смолян за **преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка на планове и програми** на: „Програма за опазване, устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите (2025 – 2028 г.), с възложител: Община Ардино.

Решението е поставено за обществен достъп на информационното табло в сградата на РИОСВ - Смолян (партер) на адрес ул. „Дичо Петров“ №16, на **11.06.2025 г. за период от 14 дни** и на интернет страницата на РИОСВ-Смолян на следния линк: http://smolyan.riosv.com/main.php?module=documents&object=category&action=list&doc_cat_id=4

Решението се намира и в отдел „Превантивна дейност", дирекция „Контролна и превантивна дейност". Достъпът до него е по реда на Закона за достъп до обществена информация.

Присъствали на съобщаването:

1. Виолета Величкова, гл. експерт:
2. Димитър Кузманов, гл. експерт:
3. Гергана Бакалска, ст. експерт:

ISO 9001:2015
Certificate No: BG/1398Q/1411

4700 **гр.** Смолян, **ул.** „Дичо Петров“ **№** 16, **ПК** 99, **e-mail:** riosv-smolyan@mbox.contact.bg, riosvsm@smolyan.riosv.com, **http:**//smolyan.riosv.com;
Директор: 0301/60-113, **Тех. сътрудници:** 0301/60-100, 60-112, **Fax:** 0301/60-119

РЕШЕНИЕ
№ СМ-04-ЕО/2025 г.
за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка на планове и програми

На основание чл. 85, ал. 4 и ал. 5 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), чл. 14, ал.1, ал. 2 и ал.3 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредбата за ЕО), във връзка с чл. 31, ал. 4 и ал. 6 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), чл. 37, ал. 4 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС), представената от възложителя информация по чл. 8а, ал. 1 и ал. 2 от Наредбата за ЕО и по чл.10, ал.1 и ал.2 от Наредбата за ОС и получени становища на Регионална здравна инспекция – Кърджали (РЗИ – Кърджали) и Басейнова дирекция Източнобеломорски район – Пловдив (БДИБР – Пловдив)

РЕШИХ:

да не се извършва екологична оценка на „Програма за опазване, устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите (2025 – 2028 г.)“, прилагането на която няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху околната среда и човешкото здраве.

Възложител: Община Ардино, гр. Ардино обл. Кърджали, ул. „Бели брези“ № 31.

Характеристика на програмата:

Програмата за опазване, устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите (2025 – 2028 г.) на община Ардино, разработена в съответствие с изискванията на Закона за опазване на околната среда, Закона за управление на отпадъците, Закона за почвите, Закона за опазване на земеделски земи, Закона за защита на растенията и Закона за водите, както и на другата законова и подзаконова уредба, е стратегически документ, който очертава основните приоритети и цели за устойчиво ползване на почвите, в съответствие с целите и предвижданията на Националната програма за опазване, устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите (2025 – 2028 г.).

Генералната стратегическа цел на програмата е: “Устойчиво ползване на почвите, осигуряващо съхраняване функциите на почвата, висока продуктивност, поддържане на екосистемната цялост, а където е необходимо, предотвратяване на вредното въздействие върху почвите на територията на община Ардино“.

Програмата за опазване, устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите (2025 – 2028 г.) на община Ардино включва основни приоритети със заложени за тяхното изпълнение мерки, както следва:

✓ **Приоритет 1.** Подобряване на административния капацитет, правните инструменти по прилагане на екологичното законодателство и информационната обезпеченост с цел устойчиво управление на почвите.

- Повишаване капацитета на общинската администрация по отношение на опазване, устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите. Провеждане на обучение на експерти от общината за запознаване с устойчивото управление на земите.
- Обмен на знания и добри практики по проблемите по опазване, устойчиво ползване и управление на почвите.
- Ефективен превантивен, текущ и последващ контрол по опазване и устойчиво ползване

на почвите и ограничаване на процесите, които ги увреждат.

- Засилване на контрола върху спазване на забраната за палене на стърнища и отпадъци по улици, паркове и зони за отдих.
- Ефективен контрол на инвестиционни намерения в свлачищни райони – проучвателни и проектни работи (инженерно-геоложки, хидрогеоложки, геотехнически проучвания, инженерно-геоложки районирания, инвестиционно проектиране, оценка на въздействието върху околната среда, набавяне на разрешителни документи, изискващи се по националното законодателство и др.

✓ **Приоритет 2.** Предотвратяване възникване на деградационни процеси, възстановяване и съхраняване функциите на почвите.

- Създаване на защитни пояси и линейни залесявания покрай границите на земеделските имоти, край канали, пътища и др. за защита от ветрове.
- Дейности по укрепване на свлачищата.
- Усвояване на ерозирани земи за отглеждане на алтернативни култури – лекарствени, етеричномаслени, агролесовъдство.
- Възстановяване и поддържане на полезащитните горски пояси и извършване на нови противоерозионни залесявания върху нископродуктивни земи, изоставени земеделски земи, голи, ерозирани и застрашени от ерозия площи, извън горските територии, съобразно условията на средата.
- Закриване и рекултивация на нерегламентирани сметища и депа за отпадъци, неотговарящи на нормативните изисквания.
- Разработване и изпълнение на пилотни и демонстрационни проекти, с цел събиране, синтезиране, разпространение и прилагане на нови, нетрадиционни успешни мерки, добри практики и/или управленски подходи в областта на битовите отпадъци.

✓ **Приоритет 3.** Устойчиво управление на почвите като природен ресурс и екологосъобразно земеползване.

- Залесяване на земи с ниска категория, негодни за земеделско ползване (агролесовъдство).
- Разработване на проекти за финансиране на дребномащабни напоителни системи.
- Възстановяване, поддръжка и модернизация на напоителните системи.
- Прилагане на ефективни водоспестяващи и енергоспестяващи технологии и техники за напояване.
- Залесяване на горите, пострадали от природни бедствия.

✓ **Приоритет 4.** Ангажиране на обществеността в процесите по управление, устойчиво ползване и опазване на почвите.

- Провеждане на информационни кампании, свързани с популяризиране на въпросите за опазване, устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите.

Програмата попада в обхвата на областите, изброени в чл. 85, ал.1 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), като очертава рамката за бъдещо развитие на инвестиционни предложения по Приложения № 1 и № 2 на ЗООС, за което има основание за предполагане на възникване на значително отрицателно въздействие върху околната среда при реализирането им. Съобразно това и предвид разпоредбата на чл.2, ал.2, т.1 и т.3 от Наредбата за ЕО, горецитираната програма **подлежи на преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка**.

На основание чл. 84, ал. 1 от ЗООС и чл. 4, т.2 от Наредбата за ЕО, компетентен орган за взимане на решение е директора на РИОСВ-Смолян.

На основание чл. 81, ал.3 от ЗООС, процедурата по ЕО се извършва **едновременно с изготвянето на програмата, и завършва преди одобряването ѝ**.

В териториалния обхват на община Ардино попадат следните **защитени територии** по смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ):

- Природна забележителност „Калето", бивше историческо място, обявено със Заповед № 345/17.05.1979 г. на председателя на Комитет за опазване на природната среда; Заповед № РД-

550/07.05.2003 г. на Министерство на околната среда и водите и актуализирана по площ със Заповед № РД-36/19.01.2015 г. на МОСВ;

- Защитена местност „Дяволски мост", бивше историческо място, обявено със Заповед № 776/19.10.1979 г. на председателя на Комитет за опазване на природната среда (КОПС), прекатегоризирана със Заповед № РД-552 от 07.05.2003 г. на МОСВ (ДВ бр. 54/2003 г.) и актуализирана по площ със Заповед № РД-660 от 31.10.2018 г. на МОСВ (ДВ бр. 99/2018 г.);
- Природна забележителност „Родопски силивряк", обявена със Заповед № 531/25.09.1978 г. на председателя на Комитет за опазване на природната среда и актуализирана по площ със Заповед № РД-37/19.01.2015 г. на МОСВ;
- Природна забележителност „Родопски силивряк", обявена със Заповед № 415/12.06.1979 г. на председателя на Комитет за опазване на природната среда и актуализирана по площ със Заповед № РД-39/19.01.2015 г. на МОСВ;
- Природна забележителност „Хладилната пещера", обявена със Заповед № 531/25.09.1978 г. на председателя на Комитет за опазване на природната среда и актуализирана по площ със Заповед № РД-36/19.01.2015 г. на МОСВ.

В териториалният обхват на община Ардино **попадат** части от следните защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000 по смисъла на Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

- BG0001031 „Родопи Средни" за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, обявена със Заповед № РД-351/31.03.2021 г. на министъра на околната среда и водите (ДВ бр.59/16.07.2021 г.).
- BG0002073 „Добростан" за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД-528/26.05.2010 г. на министъра на околната среда и водите (ДВ бр.47/2010 г.).

От извършената проверка за допустимост на „Програма за опазване, устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите (2025 – 2028 г.)", по реда на чл. 37, ал. 2 и във връзка с чл. 12, ал. 2 и ал. 4 от *Наредбата за ОС*, се установи следното:

- *„Програма за опазване, устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите (2025 – 2028 г.)"*, е **допустима** за осъществяване при условие, че произтичащите от нея планове, проекти, програми и инвестиционни предложения, не влизат в противоречие с режимите на гореописаните защитени територии, определени по реда на Закона за защитените територии, заповедите за обявяването им и/или с утвърдените планове за управление.
- *„Програма за опазване, устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите (2025 – 2028 г.)"*, е **допустима** за осъществяване при условие, че произтичащите от нея планове, проекти, програми и инвестиционни предложения, не влизат в противоречие с режимите на гореописаните защитени зони, определени със заповедите по чл.12, ал.6 от Закона за биологичното разнообразие;

На основание чл.37, ал.3 от Наредбата за ОС, е извършена преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие по критериите по чл. 16 от нея, според която ПОУПВФП на община Ардино, **няма вероятност** да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитени зони от мрежата „Натура 2000".

Съгласно чл.13, ал.1, т.2 от Наредбата за ЕО е проведена консултация с РЗИ – Кърджали, относно изясняване степента на въздействие и риска за човешкото здраве.

Съгласно чл.13, ал.2 от Наредбата за ЕО е проведена консултация с БД ИБР – Пловдив, относно изясняване степента на въздействие върху водите и водните екосистеми.

МОТИВИ:

1. Така представената Програма за опазване, устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите (2025 – 2028 г.) на община Ардино не влиза в противоречие с други местни, регионални и национални планове и програми.

2. Програмата за опазване, устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите (2025 – 2028 г.) на община Ардино очертава цели и действия, насочени към устойчиво ползване на почвите, осигуряващо съхраняване функциите на почвата, висока продуктивност, поддържане на екосистемната цялост, а където е необходимо и предотвратяване на вредното въздействие върху почвите.

3. Изпълнението на основните приоритети ще съдейства за намаляване на вредното антропогенно въздействие, ограничаване и предотвратяване на по-нататъшно увреждане на почвените функции и устойчиво ползване на почвите. Посредством изпълнението на предвидените мерки се очаква да се минимизира риска за околната среда и човешкото здраве, в резултат на намаляване на броя на замърсените места и възстановяване на увредени почви.

4. За постигане на целите и приоритетите на програмата е разработен План за действие с конкретни институционални, организационни и инвестиционни мерки, срокове, отговорни институции, необходими ресурси и източници на финансиране.

5. Орган за разработване на програмата е кметът на Ардино, подпомаган от общинската администрация. Орган, отговорен за приемане на програмата е Общински съвет – гр. Ардино.

6. С предложената програма е възможно да се очертае рамка на инвестиционни предложения по приложение № 1 към чл. 92, т. 1 и приложение № 2 към чл. 93, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗООС.

7. Съгласно становище с изх. № 10-34-1/14.04.2025 г. на РЗИ – Кърджали, реализацията на Програмата за опазване, устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите (2025 – 2028 г.) на община Ардино, няма да предизвика поява на отрицателно въздействие върху здравното състояние на населението на община Кърджали.

8. Съгласно становище на БД ИБР – Пловдив, с изх. № ПУ-01-365-(1)/06.06.2025 г., е направено заключение, че реализацията на програмата няма вероятност да окаже значимо негативно въздействие върху водите и водните екосистеми, при спазване на всички законови изисквания, свързани с действащата нормативна уредба, както и при спазване на следните условия:

- Да не се допуска замърсяване на повърхностните и подземни водни тела при реализиране на програмата;
- Инвестиционните намерения и проекти, произтичащи от програмата, при които е възможно да се засегнат повърхностни и подземни води или се очаква да окажат влияние върху тях, следва да преминат през съгласуване относно допустимостта им спрямо екологичните цели и планираните мерки за постигане добро състояние на водите в ПУРБ и спрямо целите за управление на риска от наводнения и предвидените мерки в ПУРН, за съответния период на действие на плановете;
- Да се спазват забраните, ограниченията и ограниченията при доказана необходимост, въведени със Заповедите за учредяване на СОЗ около водоизточници и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване.

9. При стриктно спазване на екологичното законодателство, с прилагането на програмата, не се очаква отрицателно въздействие върху компонентите и факторите на околната среда.

10. Програмата за опазване, устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите (2025 – 2028 г.) на община Ардино задава обща идейна рамка за опазване, устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите на територията на общината на база оценка на тяхното състояние и източниците, които ги увреждат чрез реализиране на дейности, свързани с: ефективен превантивен, текущ и последващ контрол по опазване и устойчиво ползване на почвите и ограничаване на процесите, които ги увреждат; създаване на защитни пояси и линейни залесявания покрай границите на земеделските имоти, край канали, пътища и др. за защита от ветрове; предотвратяване възникването на деградационни процеси, възстановяване и съхраняване функциите на почвите; дейности по укрепване на свлачищата; усвояване на ерозирани земи за отглеждане на алтернативни култури – лекарствени, етеричномаслени, агролесовъдство; залесяване на земи с ниска категория, негодни за земеделско ползване (агролесовъдство); разработване на проекти за финансиране на дребномащабни напоителни системи; възстановяване, подръжка и модернизация на напоителните системи; прилагане на ефективни водоспестяващи и енергоспестяващи технологии и техники за напояване; провеждане на информационни кампании, свързани с популяризиране на въпросите за опазване, устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите. В тази връзка, преценката на компетентния орган по околна среда е, че програмата няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания и местообитания на видове, вкл. птици, предмет на опазване на защитени зони „Родопи-Средни" и BG0002073 „Добростан".

11. Съгласно представената информация, постигането на заложените в програмата цели и приоритети, чрез изпълнение на конкретни мерки към опазването и устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите, предполага акумулиране на общ положителен ефект върху състоянието на компонентите на околната среда и върху защитените зони и няма вероятност да нарушат целостта и кохерентността на защитените зони, както и да доведат до фрагментация и прекъсване на биокоридорните връзки от значение за видовете, предмет на опазване в тях.

12. При реализацията на предвидените в програмата дейности няма вероятност от пряко или косвено въздействие върху ключови елементи на защитените зони, включително значително безпокойство на видове, както и изменения в числеността и плътността на популациите им, които да окажат значително отрицателно въздействие върху защитени зони от мрежата Натура 2000.

13. При реализацията на програмата, няма вероятност от натрупване на допълнителни отрицателни кумулативни въздействия върху природните местообитания, популациите и местообитанията на видовете, вкл. птици, предмет на опазване в защитени зони: „Родопи-Средни" и BG0002073 „Добростан", спрямо други планове, програми, проекти и инвестиционни предложения на територията на община Ардино, предвид вида и обхвата на включените в плана за действие мерки/дейности за постигане на заложените в програмата цели и приоритети.

14. В хода на проведената процедура за преценяване на необходимостта от ЕО не са постъпили устно или депозирани писмено жалби, възражения, становища и сигнали срещу реализацията на програмата.

15. Реализирането на Програмата за опазване, устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите (2025 – 2028 г.) на община Ардино, не предполага трансгранично въздействие върху околната среда, както и увреждане на паметници на културата.

Настоящото решение не отменя задълженията на възложителя за изпълнение на изискванията на Закона за опазване на околната среда /ЗООС/ и други специални закони и подзаконови нормативни актове и не може да служи като основание за отпадане на отговорността, съгласно действащата нормативна уредба.

Планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, произтичащи от „Програмата за опазване, устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите (2025 – 2028 г.) на община Ардино", попадащи в обхвата на Приложения № 1 и № 2 към ЗООС или извън тях, и попадащи под разпоредбите на чл. 31 от ЗБР, подлежат на оценка за съвместимостта им с предмета и целите на опазване на защитените зони и могат да бъдат одобрени само след положително решение/становище по ОВОС/ЕО/ОС и при съобразяване с препоръките в извършените оценки, както и с условията, изисквания и мерки разписани в решението/становището.

На основание чл.88, ал.6 от ЗООС, настоящото решение губи правно действие, ако в срок 5 години от влизането му в сила не се одобри програмата.

На основание чл.88, ал.7 от ЗООС, при промяна на възложителя и/или преди промяна на програмата, възложителят/новият възложител трябва да уведоми своевременно РИОСВ-Смолян.

Решението може да бъде обжалвано пред Министъра на околната среда и водите и/или пред съответния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на заинтересованите лица по реда на Административно-процесуалния кодекс, чрез РИОСВ - Смолян.

Дата: 11.06.2025г.

ИНЖ. ЕКАТЕРИНА ГАДЖЕВА
Директор на РИОСВ-Смолян

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ
РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ СМОЛЯН